

Нов български университет
Ne varietatem timeamus

КУРСОВА РАБОТА

НА ТЕМА:

ЕВРОТО КАТО ПОЛИТИЧЕСКИ ИНСТРУМЕНТ

Изготвил:

Проверил:

София, 2016

УВОД

Паричното обединение на Европа - процесът, който е довел до създаването на единната европейска валута (еврото) и Европейската централна банка (ЕЦБ) - е едновременно както икономически, така и политически феномен. Той е икономически в смисъл, че паричното обединение има дълбоки последици за икономическата политика и производителността в цяла Европа. Транзакционните разходи са намалели с появата на единната валута, като се стимулира вътрешноевропейския търговски обмен и капиталови потоци.

Лихвените различия са намалели като отделните парични политики на държавите-членки са заменени от единната политика на ЕЦБ. Европейските финанси са били трансформирани от ръст на емисиите на облигации, деноминирани в евро, стратегическите съюзи между национални фондови борси, както и от цялата континентална вълна от банкови сливания. С появата на еврото, за първи път е създаден един наистина континентален финансов пазар.

Но ИПС е и политически феномен. Решението за създаването на паричния съюз, решението той да бъде признат, и решението за това кой да ръководи ЕЦБ са политически решенията, взети от политическите лидери, предмет са на политически ограничения, а не на решения за максимизиране на социалното благосъстояние. Те са резултат от политически процес на преговори, парламентарно ратифициране и референдум. Различни заинтересовани подкрепят или са против паричната интеграция - не само страни членки, които все още не са се присъединили към еврозоната, но дори и страните учредители на този политически съюз - въз основа на това как те възприемат неговия ефект за индивидуално благосъстояние, а не как той влияе върху благосъстоянието на нацията като цяло, още повече върху благосъстоянието на целия Европейски съюз.

Курсовата работа разглежда целите и постиженията на единната валута „евро“ в контекста на архитектурата на Европейския икономически и паричен съюз (ИПС) и кризата, и нейните последвали ефекти и мерки за справяне с нея.

Целта е да се очертая основните проблеми и перспективи на единната валута чрез наблюдение на функциите и модели на поведение на ИПС. Неофункционалистите разглеждат интеграция като преливане от една област на политиката в друга и от икономическата сфера в политическата. Всъщност за реализиране на целта, основната задача е да проучи степента, до която тези странични явления са се реализирали по време на кризата в еврозоната, както и степента, до

която можем да говорим за задълбочаване на интеграцията на ЕС в резултат на предприетите мерки за противодействие на кризата в еврозоната.

1. ИСТОРИЯ, ЦЕЛИ И РЕЗУЛТАТИ.

Идеята за икономически и паричен съюз (ИПС) (или още Европейски паричен съюз (ЕПС)) в Европейските общности представлява едно естествено продължение на целта за изграждането на общ пазар, както е записано в Договора от Рим през 1957 година. Произходът на ИПС също така е свързан с разпадането на международния валутен стандарт, стандарта долар - злато през 1971г. и новата вълна от нестабилността на валутата (долара) в резултат на енергийни шокове през 1970г¹. Като резултат от тези комбинирани опасения, ЕИО създаде Европейска валутна система през 1979г., с което се въведоха фиксирани обменни курсове за валутите на ЕИО, които биха могли да бъдат коригирани в рамките на определени граници.

Създаването на ИПС се базира на плана, разработен по инициатива на Жак Делор, председател на Комисията между 1985 и 1995г. - европейски политик с визия за обединена Европа, която вдъхнови големи постижения в рамките на ЕИО/ЕС за повече от десетилетие. ИПС е част от Договора от Маастрихт. Институцията създадена, за да отговаря за паричната политика, свързана с общата валута – еврото, е Европейската централна банка (ЕЦБ). ЕЦБ заедно с централните банки на всички членове на Европейския съюз образуват Европейската система на централните банки (ЕСЦБ), която учредена със закон за поддържането на ценовата стабилност като основна цел. Създадена с Договора от Амстердам през 1997 г., ЕЦБ започна да функционира на 1ви Юни 1998г. ЕЦБ е трябвало да осигури обща парична политика независимо от всякакво политическо влияние.

Развитието на ИПС започва от 1979 г. и продължава до въвеждането на еврото през 1999 година. През тези две десетилетия тя премина през четири основни фази и няколко периода на сътресения. 1979-85 представлява първата фаза на ИПС и някои страни все още поддържат контроли върху капитала и експонират значителни инфлационни диференциали. С фиксирани номинални валутни курсове това е довело до продължаващи разминавания, които изискват често коригиране на официалните паритети. Пълна номинална конвергенция все още не е била установена. Различията в бюджетните дефицити и публичния дълг също са значителни. Корекцията на

---

¹ The Future of the Eurozone and U.S. Interests, Congressional Research Service Report of 17 January 2012, стр.4 , www.crs.gov